

Når kommunalbestyrelsen udøver ejerbeføjelser, indebærer det bl.a., at kommunalbestyrelsen fastsætter vedtægterne for selskabet, og at kommunalbestyrelsen udpeger selskabets bestyrelse. Det vil i almindelighed ikke være relevant at foretage udlodning af vandselskabets midler, da målet er, at disse forbliver i sektoren. De almindelige regler om forholdet mellem kommunalbestyrelsen og selskabsbestyrelsen fraviges ikke i lovforslaget.

Som medlemmer af bestyrelsen i et vandselskab kan vælges såvel medlemmer af kommunalbestyrelsen som personer, der ikke er medlemmer af kommunalbestyrelsen.

Det følger af § 25, stk. 1, i den kommunale styrelseslov, at kommunalbestyrelsens valg af to eller flere medlemmer til udvalg, kommissioner, bestyrelser og lignende foretages ved forholdstalsvalg for hvert udvalg m.v. for sig. Forholdstalsvalgmotoden er beskrevet i den kommunale styrelseslovs § 24, stk. 3. Metoden sikrer kommunalbestyrelsens mindretal en forholdsmæssig indflydelse på udpegningen af bestyrelsesmedlemmer. Forholdstalsvalgmotoden kan kun fraviges, hvis der er enighed herom i kommunalbestyrelsen.

I aktieselskabslovens § 65 er det fastsat, at aktionærernes ret til at træffe beslutning i selskabet udøves på generalforsamlingen. På dette punkt afviger kommunalbestyrelsens rolle som aktionær ikke fra andre aktionærers. Det er selskabsbestyrelsen og ikke kommunalbestyrelsen, der varetager den egentlige ledelse af selskabet. Bestemmelsen i aktieselskabslovens § 65 indebærer, at et medlem af en selskabsbestyrelse i sit bestyrelseshverv ikke kan bindes af instruktioner fra en aktionær. Tilsvarende gælder for anpartsselskaber.

Almindelige selskabsretlige grundsætninger udelukker, at selskabsbestyrelsen varetager andre interesser end selskabets. Et bestyrelsesmedlem i et helt eller delvist kommunalt ejet selskab kan således ikke som led i dette hverv varetage kommunens interesser.

Uanset et eventuelt personsammenfald mellem kommunalbestyrelsen og forsyningsselskabet medfører selskabsudskillelsen af den kommunale forsyning således en adskillelse mellem kommunalbestyrelsens myndighedsansvar og forsyningens driftsansvar. Der henvises i øvrigt til »Rapport fra udvalget vedrørende de styringsmæssige relationer i forholdet mellem kommunalbestyrelser og kommunale selskaber« (udgivet af Indenrigs- og Sundhedsministeriet december 2006).

I det omfang kommunen vælger at udskille forsyningen i et aktieselskab, gælder aktieselskabslovens § 11, der giver bestyrelsen en frist på 6 måneder til at

anmelde selskabet til registrering. Den tilsvarende frist for registrering af et anpartsselskab er 8 uger, jf. anpartsselskabslovens § 11. Reglen i § 15, stk. 1, foreslås at træde i kraft den 1. januar 2010. I perioden fra stiftelse af selskabet og til registrering har fundet sted, gælder aktieselskabslovens § 12, stk. 4, henholdsvis anpartsselskabslovens § 12, stk. 4, hvorefter vandselskabet skal benytte betegnelsen »under stiftelse« i forbindelse med selskabsnavnet.

De kommunale forsyninger, som på tidspunktet for lovens ikrafttræden er organiserede som kommunale fællesskaber efter § 60 i den kommunale styrelseslov, foreslås undtaget fra kravet om etablering af aktie- eller anpartsselskaber, jf. lovforslagets § 32.

Det bemærkes, at selskaberne ikke er omfattet af lov om kommunernes udførelse af opgaver for andre offentlige myndigheder og kommuners og regioners deltagelse i selskaber, jf. lov nr. 548 af 8. juni 2006.

Det fremgår af § 15, stk. 1, 2. punktum, at vederlag i forbindelse med stiftelse af aktie- eller anpartsselskaber omfattet af § 2, stk. 1, nr. 1, udelukkende må bestå i aktier eller anparter i det nystiftede selskab. Baggrunden herfor er, at der ikke skal være tvivl om, at vandselskabers betaling af renter og afdrag på stiftertilgodehaver i form af gældsbreve ikke kan indregnes i priserne som værende nødvendige udgifter i henhold til vandforsyningsloven og spildevandsbetalingsloven. Overdragelse af en kommunal forsyningsvirksomhed til et af kommunen ejet aktie- eller anpartsselskab efter de hidtidige regler kunne ske både mod vederlag i aktier eller anparter (apportindskud) eller mod vederlag i form af et gældsbrev. I sidstnævnte tilfælde vil der være opstået et mellemværende, som hverken direkte eller indirekte må belaste vandpriserne. Miljøministeren bemyndiges derfor, jf. stk. 4, til at bestemme, at sådanne mellemværender skal afvikles ved at konvertere gælden til aktie- eller anpartskapital.

For så vidt angår eksisterende gældsforhold mellem kommunen og dens vand- eller spildevandsforsyningsvirksomheder, som er driftsmæssigt begrundede, f.eks. en kommunes lån til forsyningsvirksomheden til køb af et anlæg, vil disse kunne indskydes i eller overdrages til et selskab omfattet af § 15, stk. 1. Sådanne gældsforhold vil vandselskabet fortsat kunne betale renter og afdrag på og indregne i priserne som nødvendige udgifter.

Bestemmelsen i stk. 2 foreslår, at miljøministeren, når ganske særlige omstændigheder taler for det, kan bestemme, at mindre vandforsyningsanlæg eller mindre omfattende vandforsyningsaktiviteter omfattet af § 2, stk. 1, nr. 1, helt eller delvis skal undtages fra kravet om organisering i aktie- eller anpartsselskabsform.